

בבית המשפט העליון

בר"ש 2099/24

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

המבקש: עו"ד אלון צ'יצ'יאן

נ ג ד

המשיבה: ועדת האתיקה המחוזית של לשכת עורכי הדין

בקשת רשות לערער על פסק הדין של בית המשפט המחוזי
בירושלים (השופט נ' פלקס), מיום 8.2.2024, בעב"י
11870-09-23

בשם המבקש: בעצמו; עו"ד שירה זכריה

החלטה

1. בקשת רשות לערער על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 8.2.2024, בעב"י 11870-09-23 (השופט נ' פלקס) שעל-פיו התקבל ערעור המשיבה על פסק הדין של בית הדין המשמעתי הארצי של לשכת עורכי הדין, מיום 19.7.2023, בבד"א 10/23 (עורכי הדין א' רזנבלט, ע' שובל ו-נ' אלנאשנף) שבגדרו נדחה ערעור המשיבה על פסק הדין של בית הדין המשמעתי המחוזי של לשכת עורכי הדין במחוז מרכז, מיום 13.3.2023, בבד"מ 11/22 (עורכי הדין צ' כהן, י' ליאור ו-א' הולט).

2. המבקש הועמד לדין משמעתי בגין שליחת-יד בכספים ואי-העברתם ללקוח, בניגוד לאמור בכלל 40 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986; עבירות לפי סעיף 61(2) לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 (להלן: חוק הלשכה). בראשית הדרך, זיכה בית הדין המחוזי את המבקש מהעבירות בהן הואשם. ערעור המשיבה לבית הדין הארצי – נדחה גם הוא. המשיבה לא אמרה נואש, וערעורה לבית המשפט המחוזי. זו הפעם, הערעור – התקבל. המבקש – הורשע בדינו, והתיק הוחזר לבית הדין המחוזי, לשמיעת טיעונים לעונש ומתן גזר דין.

מכאן בקשת הרשות לערער שלפני.

3. לאחר שעיינתי בבקשת הרשות לערער, על נספחיה, ובפסק הדין של בית המשפט המחוזי, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה – להידחות על הסף, ללא צורך בתשובה. ההתדיינות בעניינו של המבקש – לא תמה. התיק הוחזר לבית הדין המחוזי לשם גזירת העונש. הלכה למעשה, בהחלטת ביניים עסקינן, וככזו לא ניתן להשיג עליה לפני בית משפט זה, גם לא ברשות.

4. סדרי הדין בערעורים על פסקי הדין של בתי הדין המשמעתיים, סובלים מכשל מתמשך; הללו טעונים הסדרה. במשך שנים רבות, עד שנת 2008, פסקי הדין של בית הדין הארצי היו ניתנים לערעור בזכות לפני בית משפט זה. באותה שנה, נחקק חוק לשכת עורכי הדין (תיקון מס' 32), התשס"ח-2008 (להלן: תיקון מס' 32), שבו תוקן סעיף 71 לחוק הלשכה ונקבע כי ערעורים על פסקי הדין של בית הדין הארצי יוגשו לבית המשפט המחוזי בירושלים. ממילא, כפועל יוצא, נוכח הוראת סעיף 41(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, פסק הדין של בית המשפט המחוזי בערעור ניתן לערעור נוסף, ברשות, לבית משפט זה.

5. דא עקא, תקנות בתי המשפט (סדרי דין בערעור לבית המשפט העליון לפי חוק לשכת עורכי הדין), התשמ"ט-1988 (להלן: התקנות), שהותקנו מכוח נוסחו הקודם של סעיף 71 לחוק הלשכה, והסדירו את דרך הגשת הערעור בזכות לבית המשפט העליון – לא תוקנו בהתאם, ולא הותאמו לשינוי במצב החוקי. נוצרה אפוא 'לקונה' כפולה. אין בנמצא מקור חוקי המסדיר את סדרי הדין בערעור בזכות לבית המשפט המחוזי. כך גם אין הסדרה של סדרי הדין בערעור ברשות לבית המשפט העליון על פסקי הדין של בית המשפט המחוזי. כדי להתמודד עם הלקונה שנוצרה, נקבע בפסיקה, כי סדרי הדין שנקבעו בתקנות, יחולו מעתה, בשינויים המחוייבים על סדרי הדין בערעור לפני בית המשפט המחוזי (ראו: בר"ש 1958/09 ברי נ' הועד המחוזי של לשכת עוה"ד בתל אביב, פסקה ד' (10.5.2009) (להלן: עניין ברי)). עוד נקבע, כי סדרי הדין החלים על ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי, מכוח חוק הלשכה והתקנות, יחולו גם על ערעור ברשות לבית המשפט העליון (בש"פ 8497/19 פודים נ' ועדת האתיקה במחוז ירושלים של לשכת עורכי הדין, פסקאות 9-10 (31.12.2019)).

6. נפנה אפוא מבטינו לעבר חוק הלשכה והתקנות. סעיף 71 לחוק מעניק זכות ערעור על 'פסק דין', לא על החלטת ביניים, למעט החלטות מסוימות שהוחרגו במפורש.

בפסיקה עקבית של בית משפט זה הובהר, כי כל עוד לא ניתן פסק דין סופי, הרי שבהחלטת ביניים עסקינן, ולא ניתן להשיג עליה לפני ערכאת הערעור (ראו: ע"פ 3137/20 גבארין נ' לשכת עורכי הדין, פסקה 2 (26.5.2020); בר"ש 4627/20 ארבל נ' וועדת האתיקה לשכת עורכי הדין, פסקה 2 (7.7.2020)). כאמור, נוכח הלקונה שנוצרה, יש להחיל כלל זה, שנקבע לגבי ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי, גם על הבקשה דנן שעניינה ערעור ברשות. די בכך כדי לגזור את דינה – לדחייה.

7. לתוצאה דומה ניתן להגיע גם בדרך שונה: כידוע, "הליכים משמעותיים הם בעלי אופי מעין פלילי" (עניין ברי, פסקאות י"ג-י"ד). בהתאם לכך נקבע, כי "נשמת הסדר הדיוני" בהליכים משמעותיים היא זו של ההליך הפלילי" (בר"ש 4907/15 ורצברגר נ' ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין, פסקה ט (27.7.2015); בר"ש 5327/22 שאנר נ' ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין, פסקה 6 (26.10.2022)). פסק הדין במשפט הפלילי מורכב מהכרעת דין ומגזר דין (סעיף 195 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982). ערעור במשפט פלילי ניתן להגיש על פסק דין בלבד. לא ניתן לערער על החלטות ביניים; לא בזכות גם לא ברשות (בש"פ 4804/17 ברמלי נ' מדינת ישראל, פסקאות 13-10 (9.8.2017)). "על רקע זה, אכן נקבע, כי מקום בו נאשם מזוכה בבית המשפט השלום ומורשע בבית המשפט המחוזי אשר מחזיר את הדיון לבית המשפט השלום לשם גזירת הדין, לא ניתן להגיש בקשת רשות ערעור על פסק הדין המרשיע בטרם נגזר דינו של המבקש" (רע"פ 3593/05 איגוד ערים אזור איילון ביוב נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (14.6.2005); ראו גם: רע"פ 404/24 הלברשטאם נ' מדינת ישראל – הועדה המקומית לת"ב ירושלים (11.1.2024)). אם נלמד מן ההליך הפלילי 'גזירה שווה' לענייננו, הרי שהמסקנה תהא זהה – לא ניתן להשיג על הכרעת הדין, כל עוד לא ניתן גזר הדין.

8. אשר על כן, בקשת הרשות לערער נדחית בזאת על הסף.

ניתנה היום, כ"ב באדר ב' התשפ"ד (1.4.2024).

ש ו פ ט